

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

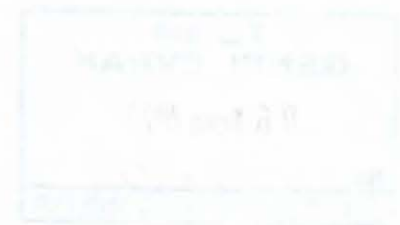
Türkiye'nin yerkürenin en etkin ve yıkıcı deprem kuşaklarından birinin üzerinde bulunduğu bilim insanlarının ifadeleri ve ne yazık ki geçmişte ve günümüzde yaşanan birçok yıkıcı depremlerle öğrenilmiş bir gerçekliktir. Birçok bilim insanı tarafından yer merkezli uyarılar yapılmasına karşın önlem alınmamasının nedenlerinin, öncelikli olarak deprem riski altında bulunan konutlardaki yanlış şehir planlamalarının, mevcut eksikliklerin tespiti ve alınması gereken önlemlerin belirlenmesi, başta deprem olmak üzere doğa olaylarının afete dönüşmesini engellemek ve depremlerde can kayıplarının, yaralanma ve engelli kalma durumlarının en aza indirgenmesi, her depremden sonra aynı acıları ve kayıpları yaşamamak için bilimsel, teknik normlara ve uluslar arası standartlara uygun, insan yaşamından yana politikalar ile acil önlem alınması amacıyla Anayasa'nın 98. ve İç Tüzüğü'nün 104. ve 105. Maddeleri gereğince Meclis Araştırması için gereğini arz ve talep ederiz.

Kemalbay

①

Serpil KEMALBAY PEKGÖZEGÜ

İzmir Milletvekili

GEREKÇE

Mühendislik biliminin gerekleri dikkate alınarak, yapı tasarım uygulama ve denetim evresinin sağlıklı bir şekilde işletildiği, sadece Japonya'nın değil milli geliri çok daha düşük olan Güney Amerika ülkeleri başta olmak üzere deprem kuşağında olan ve daha büyük depremlerle sarsılan dünyanın birçok ülkesinde, yapı stokunun dayanıklılığı ile ölümlerin hiç olmadığı veya daha az olduğu, doğa olaylarının afete dönüşmediği ortadadır.

Jeolojik konumu itibarı ile yüksek deprem riski altında olan Türkiye, siyasi iktidarların insan yaşamını merkeze almayan, bilimin, mühendisliğin gereklerini görmezden gelen ekonomik ve siyasal tercihlere dayalı sağlıklı yapı ve yapılaşma, denetimsizlik, rant ve çıkar ilişkilerine dayalı politikaları nedeniyle sadece bir deprem ülkesi değil aynı zamanda bir afet ülkesine dönüşmüştür. Denetimsiz ve ruhsatsız yapıların artması, mühendislik incelemelerinin azaltılması, dere yataklarının imara açılması, dolgu alanlarının sayısının artması, deprem gerçeğini yok sayarak imar planlarının afet riskine göre hazırlanmaması ama yaşama geçirilmesi gibi nedenlerin sonucu olarak orta büyüklükte meydana gelen bir deprem bile ülkemizde büyük hasarlar oluşmasına yol açmaktadır. İmar barışı ile binlerce kaçak ve imar problemi olan yapı affedilmiş, kamunun sorumluluğu kişilere yüklenmiş, her hangi bir olası depremde yıkılması muhtemel binlerce kaçak yapıya göz yumularak depremlerin afete dönüşmesinin temeli atılmıştır. Ranta dönük kentsel dönüşüm çarpık kentleşme ile yaşam alanlarımızı afet alanlarına dönüştürürken binaların tasarım, inşa, denetim ve bakım süreçlerine rant amaçlı yaklaşılması bir çok depremde kendisini göstermektedir.

Deprem toplanma alanları olarak belirlenmiş yeşil alanlar deprem unutulurak ranta açılmış, İstanbul'da 1999 depreminden sonra belirlenen 470 alanda bugün ya gökdelenler ya da AVM'ler yer almaktadır.

Türkiye 17 Ağustos 1999 ve 12 Kasım 1999'da iki büyük yıkımla karşı karşıya kalmıştır. 1999 depreminden sonra meydana gelen Van depremi, 24 Ocak 2020 tarihinde yaşanan Elazığ depremi sonrası İzmir'de yaşadığımız felaket deprem gerçeğiyle yüzleşmediğimizdir göstergesidir.

Ege Denizi'nde, İzmir'in Seferihisar ilçesi açıklarında 30 Ekim 2020 tarihinde meydana gelen ve AFAD'ın 6.6, Kandilli Rasathanesi verilerine göre moment büyüklüğü 6.9 ve jeoloji

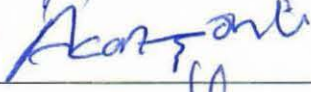
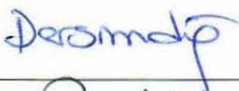
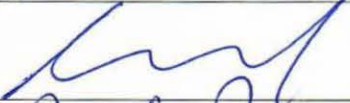
profesörlerinin 7 büyüklüğünde olabileceği yönünde açıklamaların yapıldığı depremde AFAD tarafından yapılan açıklamada, 03.11.2020 tarihi itibarı ile yaşamını yitirenlerin sayısının 102, yaralananların sayısının ise 1026 olduğu belirtilmiştir. Depremi merkezini Seferihisar olmasına rağmen Bayraklı Manavkuyu Mahallesi'nin alt yapısı ile ilgili birçok bilim insanınca yapılaşma için uygun değildir uyarılarına rağmen en ağır ve yüksek binaların buraya yapılması bu bölgenin en çok hasar alan yer olmasına neden olmuştur.

İzmir Depremi TMMOB İlk Gözlem Raporu'nda; yapılan saha gözlemlerinde, yıkıma uğrayan ve ağır hasar alan binaların genellikle 8 kat mertebesinde olduğu belirtilmekte, yıkılan yapıların birçoğunun zemin katlarının dükkân ya da otopark amaçlı olarak kullanılan alanlar olduğunun gözlemlendiği yer almaktadır. Özellikle Bayraklı'da yalnızca bir köşesi yıkılan binanın alt katında bulunan bir zincir market alanı açmak için binayı ayakta tutan kolonların kesildiği iddiaları ise basında yer almıştır.

Sağlıklı güvenli yapılarda yaşam hakkı en temel insan haklarından biri olup deprem ve benzeri afetlerin yol açacağı zararları en aza indirmek devletin asli görevlerindendir. Devletin, İmar Barışı'ndan yararlanan tüm yapıların öncelikle deprem dayanıklılık testinden geçirilmesi ve bu testi geçenlerin ya da deprem yönetmeliğine uygun hale getirenlerin barıştan yararlanmasında koşulunu sağlaması, kentsel dönüşüm olarak adlandırılan binaların güvenli hale getirilmesi çalışmalarında desteğin artırılması, kentsel dönüşüm planlanmış ve uygulama sorumluluğu alan yerel yönetimlere Deprem Vergisi'nden kaynak aktarılmasını sağlamasının yaşanan can ve mal kaybını engellemeye yönelik olacağı açıktır.

Bu bağlamda;

Türkiye'deki fay hatlarını ve buna yönelik alınması gereken önlemleri, yurttaşları enkazların altında bırakmayacak bilimsel yöntemlerle önlem alınması, depremlerde can kayıplarına neden olan sorumluların tespit edilerek gerekli cezai işlemlerin yapılması, rant politikaları yaklaşımını temel almayan, yapı denetim kuruluşları ile ve beton lobisinin istem ve çıkarları doğrultusunda olmayan Fay Yasası'nın bir an önce çıkarılmasına referans olmak amacıyla Anayasa'nın 98. ve İç Tüzüğü'nün 104. ve 105. Maddeleri gereğince Meclis Araştırması için gereğini arz ve talep ederiz.

1	FATMA KURTULAN	MERSİN	
3	GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT	MUŞ	
4	SIDIK TAŞ	SİİRT	
5	NURAN İMİR	ŞIRNAK	
6	HÜSEYİN KAÇMAZ	ŞIRNAK	
7	ALİCAN ÖNLÜ	TUNCELİ	
8	MUAZZEZ ORHAN IŞIK	VAN	
9	MURAT SARISAÇ	VAN	
10	DERSİM DAĞ	DİYARBAKIR	
11	DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR	AĞRI	
12	ÖMER ÖCALAN	ŞANLIURFA	
13	ZÜLEYHA GÜLÜM	İSTANBUL	
14	HASAN ÖZGÜNEŞ	ŞIRNAK	
15	NECDET İPEKYÜZ	BATMAN	
16	OYA ERSOY	İSTANBUL	
17	TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ	ADANA	
18	ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU	KOCAELİ	
19	RIDVAN TURAN	MERSİN	
20	SAİT DEDE	HAKKARİ	